

ORDONANȚĂ DE URGENȚĂ

pentru modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.4/2024 pentru stabilirea unor măsuri de sprijin cu caracter temporar, destinate producătorilor agricoli în scopul gestionării efectelor fenomenului de secetă pedologică din anul 2023 și ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei

Având în vedere contextul caracterizat de efectele resimțite în sectorul agricol ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei începând cu luna februarie a anului 2022, precum și faptul că în anul 2023 fermierii s-au confruntat cu seceta pedologică care s-a manifestat cu un caracter puternic până la extrem, pe areale agricole extinse la nivel național, și care a afectat suprafețe semnificative cu culturi/plantații producând pagube însemnate la nivelul recoltelor obținute în anul 2023 pe aceste suprafețe, a fost adoptată Ordonanța de urgență a Guvernului nr.4/2024 pentru stabilirea unor măsuri de sprijin cu caracter temporar, destinate producătorilor agricoli în scopul gestionării efectelor fenomenului de secetă pedologică din anul 2023 și ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei.

prin OUG nr.4/2024 s-a pus la dispoziția debitorilor un moratoriu în contractele de credit sau leasing ale producătorilor agricoli pentru o perioadă de până la 31 decembrie 2024, prin care se propune amânarea plății unor obligații contractuale ale debitorilor, respectiv ale producătorilor agricoli afectați de seceta pedologică, care pot solicita creditorilor suspendarea obligației de plată a creanțelor restante acumulate, precum și a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, acordate debitorilor,

întrucât agricultura din România continuă să se confrunte și în anul agricol 2024 cu o lipsă semnificativă de precipitații care a indus fenomenul de secetă pedologică accentuată pe areale agricole extinse la nivel național, în special în Oltenia, Muntenia, Dobrogea, estul Moldovei, vestul Banatului și Crișanei,

deoarece seceta pedologică moderată până la extremă din perioada septembrie 2023 - august 2024, a fost semnalată prin analize și informări lunare realizate de către Administrația Națională de Meteorologie precum și de Academia de Științe Agricole și Silvicultură „Gheorghe Ionescu-Șișești” care au emis caracterizări cu privire la efectul negativ asupra plantelor al temperaturilor la sol și în aer ridicate peste limita de confort, al precipitațiilor reduse și a rezervei de umiditate în sol redusă,

având în vedere că potrivit analizelor și informărilor lunare realizate de către Administrația Națională de Meteorologie, în toamna și iarna anului 2023 (lunile septembrie – decembrie 2023) a dominat un regim termic al aerului mai ridicat decât în mod obișnuit la nivelul întregii țări, chiar deosebit de ridicat în zonele sudice și estice, iar sub aspect pluviometric, precipitațiile înregistrate au fost reduse cantitativ și chiar absente în aproape toate regiunile, exceptând unele areale agricole reduse din vestul, nordul și centrul țării, unde s-au înregistrat cantități de apă mai însemnate,

deoarece manifestarea acestor fenomene a avut efecte negative asupra culturilor agricole înființate în toamna anului 2023, fiind afectate de seceta pedologică și/sau grindina puternică în procente de 70% - 100%, culturile grâu, orz, orzoaică, ovăz, rapiță, pe suprafețe ce depășesc 350 mii ha,

totodată, primăvara – vara anului 2024 a fost caracterizată de o lipsă masivă de precipitații, printr-un regim termic al aerului mai ridicat decât în mod obișnuit în aproape toată țară, chiar deosebit de ridicat în zonele de câmpie, iar din punct de vedere pluviometric, local în nordul, centrul, estul, vestul și sudul țării, căderile de grindină și cantitățile de apă mai însemnate căzute în intervale scurte de timp, asociate cu intensificări ale vântului cu aspect de vijelie, au afectat parțial culturile agricole prin ruperea ramurilor, scuturarea fructelor, aparat foliar rupt/perforat/sfâșiat, etc.

raportat la faptul că aceste fenomene au afectat până la compromitere, culturi agricole, astfel:

a) pentru culturile din toamna anului 2023:

- un număr de peste 16 mii fermieri au solicitat constatarea și evaluarea pagubelor la culturi;
- au fost încheiate procese-verbale de constatare și evaluare a pagubelor pentru suprafața de peste 320 mii ha, din care peste 200 mii ha grâu;
- marea majoritate a acestor suprafețe sunt afectate până la calamitare totală, cu procente cuprinse între 50% și 100%;

b) pentru celelalte culturi (culturile din primăvara anului 2024 în special porumb și floarea soarelui, plante perene, plantații pomicole, plantații viticole, etc.) :

- sunt înregistrate peste 138 mii solicitări ale fermierilor pentru constatarea și evaluarea pagubelor, pentru care se întocmesc procese – verbale, pentru o suprafață totală la nivel național, de peste 2,2 milioane ha teren agricol.

în considerarea faptului că manifestarea fenomenului de secetă pedologică reprezintă calamitate naturală asimilată unui caz de forță majoră sau unui caz fortuit și afectează grav atât producția obținută cât și veniturile producătorilor agricoli din sectorul vegetal, cu implicații în asigurarea securității alimentare a populației și în reluarea ciclului de producție de către producătorii agricoli,

înțelegând faptul că pentru gestionarea consecințelor în plan economic, respectiv posibilitatea exonerării debitorilor de răspunderea contractuală pentru prejudicii cauzate de cazul de forță majoră sau cazul fortuit pe care îl reprezintă secetă pedologică, este necesară adoptarea unui act normativ de reglementare în regim de maximă urgență, prin care se propune modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.4/2024, având în vedere Rapoartele .sinteză cu pagubele la culturile agricole, asociate fenomenului meteorologic de secetă pedologică, întocmite pe baza proceselor-verbale de constatare și evaluare a pagubelor la culturi.

luând în considerare sezonabilitatea activității agricole și domeniul vital pe care îl reprezintă agricultura pentru economie și populație, urmare a situației expuse producătorii agricoli se confruntă cu o lipsă de lichidități care afectează economia prin diminuarea sau chiar lipsa veniturilor,

întrucât toate acestea riscă să genereze efecte sociale, din cauza restrângerii activităților și desfacerii contractelor de muncă în domeniu, pot conduce la blocaje economice și financiare cu efecte asupra circulației monetare și a instituțiilor de credit, dar mai ales au efecte directe asupra industriei alimentare românești, producătorii agricoli afectați de secetă sunt în imposibilitatea achitării obligațiilor, a plății contravalorii arendei prevăzute în contractele de arendă, cu efecte asupra surselor de venit ale proprietarilor de teren agricol, a achitării ratelor scadente pentru finanțarea activităților curente în agricultură, a echipamentelor și utilajelor agricole, a terenurilor agricole.

având în vedere că fermierii din România s-au confruntat și în anul 2024 cu efectele crizei geopolitice provocate de agresiunea Rusiei împotriva Ucrainei, care a avut un impact deosebit de grav asupra sectoarelor agriculturii, deoarece a generat creșterea bruscă a costurilor de producție, creșteri de prețuri la resursele materiale agricole, cu impact direct prin rate scăzute de rentabilitate sau chiar pierderi în activitățile de producție agricolă vegetală,

în considerarea tuturor aspectelor menționate, se constată în prezent instaurarea și perpetuarea stării de dificultate în a răspunde provocărilor economice actuale, în care se află o mare parte dintre întreprinderile care își desfășoară activitatea în domeniul producției primare de produse agricole, cu efecte directe în creșterea vulnerabilității financiare pe piață, diminuarea veniturilor pe fondul creșterii generale a costurilor de producție, imposibilitatea rambursării la termen a creditelor contractate cu instituții de credit sau instituții financiare nebancare.

Ținând cont de faptul că aspectele precizate au cauzat o perturbare gravă a economiei cu efecte financiare negative grave asupra producătorilor agricoli autohtoni, având în vedere necesitatea reglementării fără întârziere a acestor aspecte și ținând seama că nepromovarea în regim de urgență a prezentului act normativ va avea consecințe negative prin:

- a) imposibilitatea îndeplinirii la termenele stabilite, de către producătorii agricoli, a obligațiilor contractuale asumate, prin neachitarea la termenele scadente a datoriilor către furnizorii creditori, a leasingurilor, salariilor, creditelor;
- b) supraîndatorarea și încetarea activității în agricultură;
- c) cedarea unei părți din terenurile lucrate, deținute în proprietate, creditorilor în contul datoriilor scadente și intensificarea amplitudinii fenomenului de acaparare a terenurilor agricole;
- d) lipsa resurselor financiare necesare producătorilor agricoli pentru achiziția resurselor materiale și efectuarea lucrărilor din campania agricolă următoare, care poate conduce la reducerea suprafețelor cultivate;
- e) impact social negativ major, cu posibil impact în abandonarea cultivării terenurilor agricole sau chiar faliment;
- f) vulnerabilitate accentuată a producătorilor agricoli autohtoni pe o piață agricolă concurențială.

Deoarece este imperios necesară adoptarea în regim de urgență a prezentului act normativ prin care se propune modificarea și completarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr.4/2024 astfel încât amânarea plății unor obligații contractuale ale debitorilor către creditori să devină efectivă pentru producătorii agricoli afectați, deținători ai unui proces – verbal de constatare și evaluare a pagubelor la culturi agricole care solicită creditorilor suspendarea obligației de plată a creanțelor restante acumulate, precum și a ratelor scadente aferente împrumuturilor, reprezentând rate de capital, dobânzi și comisioane, acordate debitorilor, cu termen scadent 31 decembrie 2025,

întrucât elementele prezentate definesc un context excepțional și vizează interesele economice ale României,

în considerarea faptului că aceste elemente vizează interesul general public și constituie situație de urgență, extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată

în temeiul art. 115 alin. (4) din Constituția României, republicată,

Guvernul României adoptă prezenta ordonanță de urgență :

Articol unic

Ordonanța de urgență a Guvernului nr.4/2024 pentru stabilirea unor măsuri de sprijin cu caracter temporar, destinate producătorilor agricoli în scopul gestionării efectelor fenomenului de secetă pedologică din anul 2023 și ca urmare a agresiunii Rusiei împotriva Ucrainei, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.82 din 29 ianuarie 2024, se modifică și se completează după cum urmează:

1. După articolul 6 se introduce un nou articol, art.6¹, care va avea următorul cuprins:

“**Art.6¹ - (1)** Prin excepție de la prevederile art.4 și art.6, se suspendă de drept începând cu data solicitării, rambursarea datoriilor restante, precum și a ratelor, dobânzilor și comisioanelor scadente, pentru sumele care fac obiectul contractelor de credit, respectiv leasing, încheiate cu instituții de credit sau cu instituții financiare nebankare, pentru debitorii care îndeplinesc cumulativ următoarele condiții:

- a) solicitarea de suspendare înaintată către creditorii este însoțită de copia procesului – verbal / proceselor – verbale de constatare și evaluare a pagubelor la culturi agricole, încheiat / încheiate pentru culturile agricole înființate în toamna anului 2022, toamna anului 2023, în primăvara anului 2022, primăvara anului 2023, primăvara anului 2024, pentru plante perene, plantații pomicole și plantații viticole, care au fost afectate de seceta pedologică din anii agricoli 2022 -2023-2024;
- b) dobânda la credite, percepută de către creditor debitorului, este mai mare de 2% + ROBOR la data depunerii solicitării de suspendare.

(2) Pentru suspendarea de drept a rambursării ratelor, dobânzilor și comisioanelor, debitorii prevăzuți la alin. (1) trimit creditorilor o solicitare de suspendare, în format letric sau prin poșta electronică, la datele de contact precizate în contractul de credit, până cel târziu la data de 31 decembrie 2024.

(3) Starea de calamitate în agricultură urmare manifestării fenomenului de secetă pedologică este asimilată unui caz de forță majoră sau caz fortuit, în sensul prevăzut la art.1351 din Codul Civil aprobat prin Legea nr.287/2009, republicată.”

2. După articolul 6¹ se introduce un nou articol, art.6², care va avea următorul cuprins:

“**Art.6²** Creditorii instituții financiare bancare, instituții financiare nebankare, furnizorii de utilități, precum și distribuitorii și furnizorii de resurse materiale agricole folosite la înființarea și producția agricolă vegetală, nu întreprind măsuri de recuperare, executare silită, asupra creanțelor acumulate, nu întreprind măsuri de exigibilizare precum insolvența, declararea scadenței anticipate, altele asemenea, până la finalul anului 2025.”

3. Articolul 7 se modifică și va avea următorul cuprins:

“**Art. 7** Prevederile prezentei ordonanțe de urgență se aplică până la data de 31 decembrie 2025.”

PRIM-MINISTRU
ION – MARCEL CIOLACU